

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 349/08-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť V. S., S., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., Advokátska kancelária, N., vo veci namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 154/2000 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2008 telefaxom doručená sťažnosť V. S., S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 154/2000. Sťažnosť doplnil sťažovateľ doručením jej originálu ústavnému súdu 16. mája 2008.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že na základe jeho návrhu sa na okresnom súde vedie od 13. októbra 2000 konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré *„i napriek skutočnosti, že odo dňa podania ... návrhu ... už uplynulo 7,5 roka do dnešného dňa nie je ... právoplatne skončené“*. Sťažovateľ však zdôraznil, že okresný súd na pojednávaní 13. marca 2008 vydal vo veci rozhodnutie – rozsudok č. k. 13 C 154/2000-271, *„ktorý sa do dnešného dňa nestal právoplatný. Vzhľadom na správanie J. S. (odporkyňa, pozn.) po vydaní tohto rozsudku sa odôvodnene domnievam, že J. S. podá proti tomuto rozsudku súdu odvolanie.“*

Z pohľadu troch kritérií, ktoré ústavný súd pri posudzovaní prípadných zbytočných prietáhov v súdnom konaní konštantne hodnotí, sťažovateľ uviedol, že jeho vec nie je právne ani skutkovo zložitá, keďže vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov tvorí štandardnú súčasť agendy všeobecných súdov, a svojím správaním *„nezavinil predlžovanie tohto konania“*, pretože *„v konaní ... vystupoval aktívne, reagoval ... na výzvy súdu, a opakovane ... písomnými podaniami žiadal Okresný súd Liptovský Mikuláš a Krajský súd v Žiline o vytýčenie nových termínov pojednávaní a vydanie rozhodnutia o ... odvolaní proti uzneseniu o svedočnom“*.

Naopak, postup okresného súdu (tretie kritérium) sa podľa sťažovateľa vyznačoval dvomi obdobiami, *„kedy boli vo veci neodôvodnené prietahy“*, a to obdobím od 16. mája 2001 do 19. novembra 2003, *„kedy bolo konanie vo veci prerušené uznesením sp. zn. 13 C 154/2000-42 zo dňa 16. 5. 2001 z dôvodu konania vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 12 140/2000 ...“*, pričom však okresný súd *„nebol povinný prerušiť toto konanie, mohol vo veci konať, pretože mu to umožňovalo ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ OSP“*, ako aj obdobím od 5. decembra 2005 do 21. januára 2008, keď sa spis okresného súdu *„nachádzal na Krajskom súde v Žiline na rozhodnutie o ... odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 13 C 154/2000-203 zo dňa 12. októbra 2005 ...“*, keďže okresný súd sťažovateľovi *„poskytol nesprávne poučenie o tom, že proti tomuto uzneseniu súdu o svedočnom je odvolanie prípustné“*.

Podľa sťažovateľa *„už len samotnú skutočnosť, že konanie v tejto veci trvá viac než 7,5 rokov je potrebné pokladať za porušenie ústavného práva na prerokovanie veci“*

bez zbytočných prietáhov. Takáto dĺžka konania predlžuje stav právnej neistoty ... do tej miery, že moje právo na súdnu ochranu sa stáva iba iluzórnym právom.“

Požiadavku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodnil materiálnou i nemateriálnou ujmom spôsobenou dĺžkou trvania sporu.

Sťažovateľ podal 11. marca 2008 sťažnosť na postup súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na ktorú mu predsedníčka okresného súdu odpovedala listom z 31. marca 2008, v ktorom hodnotila jeho sťažnosť ako nedôvodnú.

Sťažovateľ žiada, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Liptovský Mikuláš v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 154/2000 porušené bolo.

Okresnému súdu Liptovský Mikuláš sa prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľovi V. S. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 200.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Liptovský Mikuláš povinný vyplatiť sťažovateľovi V. S. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi V. S. sa priznávajú trovy konania v sume 6.732,- Sk, ktoré je Okresný súd Liptovský Mikuláš povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. J. V. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade krajského súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného

základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Sťažovateľ v podanej sťažnosti uviedol, že okresný súd vydal meritórny rozsudok na pojednávaní 13. marca 2008, pričom toto rozhodnutie v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (13. mája 2008) ešte nebolo právoplatné. Ústavný súd zistil, že predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť 14. mája 2008, teda deň po doručení sťažnosti sťažovateľa ústavnému súdu.

Vydaním prvostupňového rozhodnutia a jeho doručením účastníkom konania okresný súd v posudzovanom konaní vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Sťažovateľ teda namietal prieťahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v čase podania sťažnosti už nemohol vykonávať žiadne relevantné procesné úkony smerujúce k nastoleniu právnej istoty sťažovateľa.

Ústavný súd v tejto spojitosti poznamenáva, že proti porušovaniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa sťažovateľ mohol brániť do vydania prvostupňového rozhodnutia okresným súdom podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (13. mája 2008) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, prípadne prieťahy v ňom, a teda nemohol ani porušovať sťažovateľom označené základné právo.

Tento stav viedol ústavný súd so zreteľom na podstatu a účel základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená, preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po jej predbežnom prerokovaní odmietol.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch uplatnených v návrhu na rozhodnutie vo veci samej (v petite sťažnosti) nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. novembra 2008